

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/271/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5715213660
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2016:5715213660.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

M. R. T., nar.XX.X.XXXX

zastúpený kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, dieťa rodičov, matky T. T., C.. T., nar.XX.X.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, M. M., U. L.E. L. XXX/XX, M. M. a otca R. T., nar.XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/XX, M.K. M., maloletý bytom ako matka v konaní o návrhu matky o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému takto

rozhodol:

Maloletý M. R. T., nar.XX.X.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec je povinný platiť na maloletého M. R. T., nar.XX.X.XXXX výživné vo výške 80,- Eur mesačne od 1.10.2015 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Nedoplatok na výživnom od 1.10.2015 do 30.11.2016 v celkovej výške 280,- Eur súd otcovi povolí je splácať v splátkach po 15,- Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým M. R. T., nar.XX.X.XXXX každú párnú sobotu v kalendárnom roku od 15,00 hod. do 18,00 hod. a každú párnú nedeľu v kalendárnom roku od 15,00 hod. do 18,00 hod. vždy za prítomnosti matky.

Otec si maloletého prevezme pred domácnosťou matky a po ukončení styku odovzdá matke pred touto domácnosťou.

Matka je povinná maloletého na styk riadne pripraviť a styk otca s maloletým umožniť.

Rodičia sú povinní v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť si navzájom túto skutočnosť najneskôr 48 hodín pred začiatkom styku, inak bezprostredne po jej vzniku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 1.10.2015 matka mal. M. R. žiadala, aby jej bol syn zverený do osobnej starostlivosti a určil vyživovaciu povinnosť pre otca, súčasne rozhodnúť aj

predbežným opatrením o osobnej starostlivosti a o určení výživovacej povinnosti 120 Eur mesačne. Uviedla, že vo vzťahu majú už dlhú dobu nezhody, otec ju psychicky týral, pod vplyvom alkoholu bol agresívny, vyhodil ju z bytu, naposledy 28.6.2015, kedy sa odsťahovala definitívne. O syna sa nestará, nemá záujem ho prísť pozrieť, na opakovane dohodnuté stretnutia nikdy neprišiel. Návrh na výživné podaný 8.7.2015 po pakovaných vyhrážkach zo strachu o seba a o syna stiahla. Otec pracuje vo firme Attack, ona je na materskej dovolenke.

2. Otec vo vyjadrení k návrhu osobne podanom dňa 13.11.2015 súhlasil s platením výživného 60 Eur (čl. 23). Nie je pravda, že sa matke vyhrážal, že by chcel vystrieľať jej rodinu, zakazoval jej jesť, vypínal kúrenie, psychicky ju týral a bol závislý na alkohole. Odišla sama a dobrovoľne, zobrala syna bez jeho súhlasu. Takto nepravdivo ho obviňuje z dôvodu, aby mal zakázané sa stretávať so synom, čo ho veľmi trápi, nakoľko mu ho nedovoľuje vidieť a preto žiada upraviť stretávanie.

3. Uznesením zo dňa 2.10.2015 súd mal. M. R. ustanovil pre konanie kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice. Uznesením zo dňa 29.10.2015 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým maloletého zveril dočasne do osobnej starostlivosti matky do právoplatného rozhodnutia v konaní vo veci samej a otcovi uložil povinnosť platiť na maloletého výživné 60 Eur mesačne od 1.10.2015 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám maky, právoplatnosť nadobudol dňa 20.11.2015 (čl. 15-19).

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky a otca (132-136), oboznámil sa s návrhom matky, s vyjadrením otca k návrhu, so správou kolízneho opatrovníka zo sociálneho prieskumu zo dňa 5.10.2015 a 5.12.2016 (čl. 14, 80), s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s listinnými dôkazmi vyžiadanými súdom a predloženými matkou a so spisom tunajšieho súdu sp.zn. 19P/187/2015.

5. Matka na pojednávaní zotrvala na návrhu a žiadala výživné určiť vo výške 80 Eur mesačne od podania návrhu, upraviť styk za jej prítomnosti párnú sobotu a párnú nedeľu od 16,00 hod. do 17,00 hod.. Býva u rodičov, jej príjmom je rodičovský príspevok a mzda za prácu chyžnej v kúpeľoch. Spláca úvery a manko z predajne CBA. Nie je pravda, že by odmietala umožňovať otcovi stretávanie, aj keď sa dohodli, otec neprišiel, mal stále nejaké výhovorky. Otec súhlasil s určením výživného 70 Eur alebo 80 Eur pri jeho plate až 800 Eur. Vyhovuje mu stretávanie so synom cez víkend poobede, pretože ešte aj v sobotu doobeda pracuje a súhlasil s prítomnosťou matky. Uviedol, že býva s priateľkou a do domácnosti dochádza aj jej XX-ročná dcéra, spláca úver na kúpu bytu, s matkou budú riešiť otázku bytu, ktorý zatiaľ nepredali, ale určite sa bude predávať. Na základe dohody s matkou dcéry F. T. funguje striedavá osobná starostlivosť a platí ešte aj výživné.

6. Kolízny opatrovník sa pojednávania nezúčastnil, bol riadne a včas predvolaný, nepožiadaval o odročenie, ale sa ospravedlnil, súhlasil s pojednávaním počas jeho prítomnosti, pridržiaval sa písomnej správy. Súd podľa § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) v spojení s § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len C.m.p.) v záujme hospodárnosti konania vec prejednal a rozhodol, prihliadal pritom na obsah spisu a vykonané dôkazy.

7. Rodičia mal. M. R. nie sú manželia, od konca júna 2015 nežijú v spoločnej domácnosti, z ktorej odišla matka s maloletým vzhľadom na pretrvávajúce nezhody a býva s maloletým v 3-izbovom rodinnom dome, ktorý je zrekonštruovaný a udržiavaný na požadovanej úrovni. Vlastníkmi domu sú jej rodičia Y. E. Y. T., ktorí tam tiež bývajú, rovnako aj XX-ročný zamestnaný brat Y., stará matka pracuje ako zdravotná sestra, starý otec je invalidný dôchodca. Matka im prispieva podľa čestného prehlásenia rodičov zo dňa 24.11.2016 mesačne 100 Eur až 150 Eur, výdavky sú mesačne elektrina 131 Eur, RTVS 4,64 Eur, pevná telefónna linka cca 33 Eur, polročne voda cca 62 Eur, ročne daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad (čl. 70). Matka je na rodičovskej dovolenke, poberá z úradu práce rodičovský príspevok 203,20 Eur a prídavok na dieťa 23,52 Eur (čl. 39-48, 73-76). Okrem toho pracuje v Slovenských liečebných kúpeľoch, a.s., Turčianske Teplice na dohodu o vykonaní práce od 1.10.2016 počas zastupovania PN a dovolenky ako chyžná, dohodnutá odmena je 200 Eur mesačne a rozsah 50 hodín. Predtým tam tiež pracovala ako upratovačka od 10.10.2015 do 31.12.2015 a podľa potvrdenia o zdaniteľných príjmoch mala základ dane 306,68 Eur, poisťné a príspevky 44,57 Eur (čl. 50, 77-78). Pred rodičovskou dovolenkou pracovala ako predavačka od 11.6.2013 do 30.6.2014 u R. A. - R., Turčianske Teplice, za január a február 2014 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 337 Eur, od 15.2.2014 do 30.4.2014 bola práceneschopná (čl. 38). Spláca dva splátkové úvery L. L., prvý v mesačných splátkach po 38,05

Eur poskytnutý vo výške 2.001 Eur v novembri 2012 a po 25,19 Eur poskytnutý vo výške 1.000 Eur poskytnutý v decembri 2012, ktorými rodičom pomohla zaplatiť dlh na elektrine a zrekonštruovať starý rodinný dom. Tiež spláca schodok na zverených hodnotách bývalému zamestnávateľovi CBA Slovakia, a.s. vo výške 255,87 Eur, úrok z omeškania 5,5% ročne od 21.6.2013 do zaplataenia a trovy konania 88,88 Eur v konaní 5Cpr/4/2014 a vo výške 174,61 Eur, úrok z omeškania 5,5% ročne od 11.9.2013 do zaplataenia a trovy konania 97,84 Eur v konaní 21Cpr/2/2015 (čl. 65-69). Platí si mobilný telefón 10 Eur, neplatí žiadne poistenia. Mal. M. R. má len bežné výdavky dieťaťa v jeho veku, stále používa plienky s mesačným výdavkom 30 Eur, v strave nemá žiadne obmedzenia, na mlieko Nutrilon matka vynaloží cca 15 Eur, na oblečenie a drogériu do 30 Eur. Mával častejšie chrípky, laryngitídu, ale nie je sledovaný v žiadnej odbornej ambulancii.

8. Otec je zamestnaný od 18.9.2007 na pozícii montážny pracovník v Attack, s.r.o., Vrútky, pracovný výkon zodpovedá očakávaniam kladeným na túto pozíciu, za rok 2015 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 687,13 Eur a 783,58 Eur za 10 mesiacov roka 2016, do februára 2016 poberal daňový bonus 21,41 Eur (čl. 52-55, 121-131). Býva v 3-izbovom byte, ktorý má s matkou maloletého syna v podielovom spoluvlastníctve v podiele 1-ica, spoločne s priateľkou T. R., ktorá je zamestnaná od júla 2016 v Domove dôchodcov v Turčianskych Tepliciach. Býva tam aj jej XX-ročná dcéra X., ktorú má v sriedavej starostlivosti a dcéra otca F. T., ktorú má na základe dohody s matkou tiež v sriedavej starostlivosti a ešte matke platí výživné 50 Eur alebo 60 Eur mesačne. Priateľka zabezpečuje finančne stravovanie rodiny a otec platí všetky výdavky spojené s užívaním bytu, tieto sú SVB 43 Eur, elektrina 40 Eur, RTVS 4,64 Eur, plyn 50 Eur, satelitná televízia 45,50 Eur, daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad, preukázané 65,40 Eur za rok 2016 (čl. 88-91, 130). Spláca dva hypotekárne úvery na kúpu bytu U. F., kde dlžníkmi sú obidvaja rodičia, prvý v mesačných splátkach 234,27 Eur, zostatok k 30.6.2015 je 44.248,90 Eur, druhý 41,20 Eur so zostatkom 7.245,44 Eur (čl. 83-87). Platí si životné a úrazové poistenie vo Wüstenrot poisťovni 36 Eur mesačne a mal. F. v Uniqa poisťovni 13,03 Eur a v Allianz-Slovenská poisťovňa 20,44 Eur. Výdavky má aj na cestovné z Turčianskych Teplic do Martina za prácou, týždenný lístok vlakom je 8,74 Eur a na obilný telefón cca 17 Eur (čl. 90-91, 130-131). Na mal. M. R. platí výživné 60 Eur mesačne na základe predbežného opatrenia od októbra 2015.

9. Matka nemá inú vyživovaciu povinnosť, otec má vyživovaciu povinnosť aj k mal. F. T., nar.XX.XX.XXXX, spoločne vlastnia 3-izbový byt.

10. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upravi rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

16. Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

17. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh matky je dôvodný a preto mu vyhovel, mal. M. R. zveril do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazal povinnosťou platiť výživné 80 Eur mesačne od 1.10.2015 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k jej rukám a splácať nedoplatok od 1.10.2015 do 30.11.2016 v celkovej výške 280 Eur v mesačných splátkach po 15 Eur spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok s tým, že upravil aj stretávanie otca s maloletým každú párnú sobotu a párnú nedeľu v kalendárnom roku od 15,00 hod. do 18,00 hod. vždy za prítomnosti matky s určením rôznych povinností rodičom. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo vyšlo počas konania najavo a za stavu v čase vyhlásenia.

20. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že osobnú každodennú starostlivosť o mal. M. R. od konca júna 2015 zabezpečuje len matka. Podľa správ kolízneho opatrovníka je prostredie v rodinnom dome starých rodičov pre výchovu a zabezpečenie primeraného vývinu maloletého priaznivé a vhodné, v starostlivosti nezistil žiadne nedostatky. Dom je o rekonštrukcii udržiavaný na požadovanej hygienickej úrovni, matka s maloletým má k dispozícii jednu izbu, kde má maloletý priestor na spanie a na hranie. V konečnom dôsledku otec so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matke súhlasil.

21. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal zo zásady rovnakej životnej úrovne rodičov a detí, keď rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by dieťaťu rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový všestranný fyzický, duševný a sociálny vývin maloletého dieťaťa. Zohľadnil individuálne odôvodnené potreby mal. M. R., ktoré sú dané jeho nízkym vekom, má takmer dva a pol roka, uspokojovaním bežných hmotných potrieb, ako sú strava, oblečenie, obutie, hygienické potreby, hračky a v menšom rozsahu aj spojenými s liečbou chrípok a zápalov hrdla. Zohľadnil aj to, že časť jeho potrieb je krytá prídavkom na dieťa. Matka sa na potrebách podieľa a plní si čiastočne vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou spojenou so zabezpečovaním každodenných potrieb a zabezpečovaním bývania. Určené bežné výživné je primerané a optimálne k odôvodneným potrebám maloletého a jeho platenie je v možnostiach a schopnostiach povinného otca aj pri zohľadnení ďalšej vyživovacej povinnosti k X-ročnej dcére F.. Skúmaním jeho možnosti a schopností súd zistil, že je v riadnom pracovnom pomere a má pravidelný príjem z pracovnej činnosti cca 780 Eur, čo je podstatne viac ako má matka, ktorej pravidelným príjmom je len rodičovský príspevok cca 200 Eur a nepravidelne príjem z práce na dohodu, aktuálne len od októbra 200 Eur v hrubom. Matka z tohto príjmu musí zabezpečiť potreby seba a maloletého a otec okrem seba ešte po dobu dvoch týždňov v mesiaci i dcéry. Potom je dôvodné, aby sa otec podieľal na výžive maloletého sumou 80 Eur, pričom mu z jeho príjmu zostane dostatočná suma na udržanie jeho doterajšej životnej úrovne a zabezpečenie jeho potrieb, aj splácanie úveru na kúpu spoločného bytu rodičov, ktorého predaj je v riešení s predpokladom následného riešenia úveru. U obidvoch rodičov súd prihliadol na platenie výdavkov bývania, ktoré každý platí s inými osobami žijúcimi v spoločnej domácnosti, matka so svojimi rodičmi a bratom, otec so svojou priateľkou.

22. Výživné súd určil od 1.5.2015, od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala návrh, keď vychádzal z toho, že výživné sa platí mesačne vopred a súd považuje za prirodzené a spravodlivé ho určiť od prvého dňa mesiaca, v ktorom bol návrh podaný, ide o maloleté dieťa a nie odo dňa podania návrhu ako pri plnoletom dieťati, pričom nejde o priznanie výživného spätne s tým, aby boli skúmané dôvody hodné osobitného zreteľa. Potom pri takto určenom výživnom otcovi vznikol nedoplatok 280 Eur, ktorý súd vypočítal sumou a mesiacmi, za ktoré vznikol, 80 Eur krát 14 mesiacov = 1.120 Eur mínus zaplatené výživné spolu 840 Eur - 60 Eur krát 14 mesiacov (október 2015 až november 2016). Nedoplatok mu umožnil splácať v splátkach po 15 Eur mesačne, ktoré sú primerané a zodpovedajúce možnostiam otca, bude ho splácať 19 mesiacov s tým, že v prípade neplnenia splátkovej povinnosti stratí výhodu splátok a nedoplatok sa stane splatným jednorazovo.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 23 ods. 2 C.m.p. konanie vo veciach starostlivosti o maloletých podľa § 111 a nasl. C.m.p.) a nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 362 C.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 C.s.p. - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 C.m.p.).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. C.m.p.).